

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060304

DOM
2018-10-02
Stockholm

Mål nr
M 9618-17

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2017-10-03 i mål nr M 36-17,
se bilaga A

PARTER

Klagande

1. A

2. B

Motparter

1. Länsstyrelsen i Västernorrlands län
871 86 Härnösand

2. Vitberget Vindkraft AB, 556877-4532

SAKEN

Tillstånd till uppförande och drift av vindkraftverk vid Vitberget
berörande fastigheterna Y m.fl. i Kramfors kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandena.

Dok.Id 1433007

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A och **B** har yrkat att tillstånd inte ska ges.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län och **Vitberget Vindkraft AB** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A och **B** har anfört detsamma som i mark- och miljödomstolen med följande tillägg och förtydliganden: Det har inte tagits någon hänsyn eller beaktats den kumulativa effekten av de projekterade samt beviljade tillstånden för vindkraftsparker i Västernorrlands inland, i detta fall Kramforsområdet. Kabeko Kraft AB projekterar även för Knäsjöberget och Sörlidsberget, vilka ligger nära Vitberget. Att instifta naturreservat för att rädda mångfalden och samtidigt låta bli att uppmärksamma hur dessa närliggande vindkraftsparker kommer att påverka djuren och fåglarnas habitat är ett ofullständigt utfört arbete. I detta fall kommer hela Finnmarken att byggas bort och därmed Kramfors möjligheter att utveckla turism och besöksnäring. Tystnad och mörker är en bristvara som människor söker. För egen del kommer de att drabbas av ljud och ljus som förstärks av påverkan från den planerade vindkraftsparken på Björnlandshöjden.

A och **B** har bifogat kartor och skrivelse.

Vitberget Vindkraft AB har hänvisat till vad som har anförts under miljöprövningsdelegationens handläggning.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län har i yttrande uppgett i huvudsak följande: Bolaget har i ansökan om tillstånd redogjort för verksamhetens påverkan på exempelvis skyddade områden, vattendrag, fåglar, fladdermöss och rennäringen samt vilken konsekvens verksamheten medför i form av bl.a. ljud, skuggor, hinderbelysning och påverkan på landskapet. I konsekvenserna ingår även påverkan från andra

tillståndsgivna och planerade vindkraftsanläggningar i omgivningen, s.k. kumulativ påverkan.

Meddelat tillstånd är enligt den s.k. boxmodellen. Av ansökan och miljöprövningsdelegationens beslut framgår att bolaget, med hänsyn till de områden som inte får tas i anspråk, har begränsade möjligheter att placera olika delar av anläggningen på annat sätt än vad som framgår av den utformning som redovisas på kartorna i bilaga 1 och 2 till beslutet. Med den hänsyn som tagits till verksamhetens påverkan på människors hälsa och miljön får den anses tillåten enligt vad som framgår av beslutet. Det framgår även av miljöprövningsdelegationens bedömning av villkor 3 att verksamheten är tillåten inom de ramar som framgår av beslutet och att tillsynsmyndigheten har begränsade möjligheter att besluta om hur anläggningen får utformas. Enligt länsstyrelsens bedömning skulle inte villkoren ha utformats på annat sätt om ansökan istället avsett fasta placeringar av verksamhetens olika delar.

Länsstyrelsen anser sammanfattningsvis att det i detta fall går att bedöma att verksamheten är tillåtlig inom de ramar som framgår av tillståndet och att de fastställda villkoren är tillräckliga för att olägenheter av sådan betydelse att det påverkar tillåtligheten inte ska uppstå.

UTREDNING I MÅLET

Mark- och miljööverdomstolen har inhämtat remissyttrande från Naturvårdsverket.

Naturvårdsverket har i sitt remissyttrande framfört i huvudsak följande: Utredningen i detta fall är tillräcklig för att konsekvenserna av verksamheten är möjliga att bedöma även om anläggningen utformas på annat sätt än den framtagna exempellayouten. Naturvårdsverket bedömer att risken för negativ påverkan på kungsörnar, fladdermöss och vattendrag är liten.

Det meddelade tillståndet innebär att bolaget, efter godkännande av tillsynsmyndigheten, ges möjlighet att fritt placera vindkraftverken inom de områden som tillståndet avser (V1, V2 och V3). Inom dessa områden finns dock flera begränsnings-

ytor. Oavsett hur den slutliga anläggningsutformningen kommer att se ut är exploatering inom de undantagna områdena således inte tillåtet.

Vad gäller möjligheten att bedöma risken för påverkan på naturvärden utanför det tillståndsgivna området, bl.a. Natura 2000-området Älgberget-Björnberget, bedömer Naturvårdsverket att det är avståndet till verksamhetsområdet som har störst betydelse för vilken påverkan som verksamheten i detta fall kan medföra. Eftersom avståndet är fastställt genom det tillståndsgivna områdets avgränsning bedömer Naturvårdsverket att vindkraftsverkens inbördes och slutliga placering inom området inte torde ha någon avgörande betydelse för vilken påverkan som i detta fall kan uppstå utanför området.

Mot bakgrund av ovanstående, och utifrån de intressen som Naturvårdsverket särskilt bevakar (påverkan på naturvärden och arter), är Naturvårdsverkets bedömning att utredningen i detta fall är tillräcklig för en bedömning av vilka konsekvenser som verksamheten skulle kunna ha även med andra utformningar än den framtagna exempellayouten.

Kungsörn

Utifrån utredningen i ärendet saknas indikationer på att kungsörn häckar inom ett avstånd på 3 km från utredningsområdet. Någon förhöjd aktivitet över projektområdet har inte heller konstaterats, något som skulle kunna visa att området är av betydelse från födosynpunkt för örnarna. Naturvårdsverket anser att en skyddszon som i detta fall överstiger 3 km är tillräckligt som försiktighetsåtgärd med de förutsättningar som framkommit om örnarna. Detta ligger även i linje med rekommendationen i Vindvals uppdaterade syntesrapport för fåglar och fladdermöss (rapport 6740).

Fladdermöss

Inventeringen som utförts visade att områdena har låg aktivitet av fladdermöss. Den art som oftast förekommer är nordfladdermus. Andra arter inklusive högriskarter är ovanliga, och även som helhet i länet. Naturvårdsverkets bedömning, i överrensstämmelse med inventeringsresultaten, är att området kring Vitberget saknar goda förutsättningar för fladdermöss då det är ont om gamla träd och grov död ved samt våtmarker som är viktiga för boplatser respektive utgör potentiella

födosöksplatser. En generell problematik är att kunskapen om fladdermöss, både känslighet i relation till vindkraft och populationsstorlekar och därmed risk för påverkan, är mycket begränsad. Ny kunskap visar dock att dödligheten orsakad av kollisioner åtminstone i en del andra länder är högre än vad som tidigare varit känt (se Vindvals syntesrapport för fåglar och fladdermöss, rapport 6740). Detta motiverar att i områden där högriskarter förekommer och aktiviteten är hög bör särskild hänsyn tas. Vad gäller Vitberget så faller, såvitt verket kan bedöma, det området inte inom detta kriterium och åtgärder som ger allmän hänsyn, inklusive undantagna områden, bör därmed vara tillräckliga.

Vattendrag och tvättanläggningar

Anläggningsarbeten i närheten av våtmarker och vattendrag kan påverka miljön negativt. Av underlaget i detta fall framgår dock att bolaget har åtagit sig att vidta vissa skyddsåtgärder för att begränsa risken för påverkan på hydrologin, bl.a. vad gäller tidpunkt för markarbeten, byggande av sedimentfällor och att inga nyanlagda diken leds ut i våtmarker eller vattendrag. Mot bakgrund av de åtaganden som bolaget har gjort och med de villkor som föreskrivits i miljöprövningsdelegationens beslut bedömer Naturvårdsverket att risken för negativ påverkan på vattendrag är liten.

Vad gäller tvättanläggningar så får enligt det meddelade tillståndet sådana endast anläggas inom områden markerade på bilaga 2 till miljöprövningsdelegationens beslut. Enligt vad Naturvårdsverket kan bedöma motsvarar de markerade områdena på bilagan det som bolaget har åtagit sig vad gäller att endast anlägga tvättanläggningar inom områden med ett tjockare jordtäckte än två meter och som ligger minst 100 meter från kända naturvärden, myrar, bäckar och sjöar. Av tillståndet framgår att den slutliga placeringen av betongstationer, infiltrationsbassänger och spolplatser ska godkännas av tillsynsmyndigheten som vid behov också kan besluta om ytterligare villkor. Utifrån detta och under förutsättning att betongslammet omhändertas, att arbetena sker under tid på året då markförhållandena tillåter att infiltration kan ske samt att det inte är några större mängder tvättvatten som ska filtreras bedömer Naturvårdsverket att tvättningen av fordon för betong inte riskerar att påverka vattendrag negativt. Naturvårdsverket förutsätter att sådana aspekter beaktas av tillsynsmyndigheten.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Bolaget har i detta fall ansökt och fått tillstånd för maximalt 35 vindkraftverk med tillhörande anläggningar inom ett visst angivet område. Verksamhetsområdet är uppdelat på tre delområden och den sammanlagda arean uppgår till 571 hektar. Tillståndet innebär att samtliga verk får placeras fritt inom det angivna verksamhetsområdet enligt den s.k. boxmodellen. Enligt villkor 3 i tillståndet ska ett förslag till anläggningsutformning med slutlig placering av vindkraftverk och övriga anläggningar lämnas till tillsynsmyndigheten. Anläggningsarbetena får inte påbörjas förrän tillsynsmyndigheten har godkänt förslaget.

Mark- och miljööverdomstolen har i ett antal avgörande underkänt tillstånd enligt den s.k. boxmodellen, se bl.a. MÖD 2017:27 och Mark- och miljööverdomstolens avgörande 2018-04-25 i mål nr M 6419-16. Domstolen har i dessa avgöranden uttalat att det är en grundläggande princip vid tillståndsprövningen enligt miljöbalken att det för varje anläggning sker en individuell prövning utifrån en bestämd lokalisering. En förutsättning för att tillstånd ska lämnas för en ansökan med relativt fri placering av verken är att det med stöd av ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen går att bedöma alla de konsekvenser som verksamheten kan komma att ge upphov till vid olika alternativutformningar. Ett tillstånd enligt boxmodellen förutsätter således att det utifrån ansökan och den utredning som finns är möjligt att bedöma och godta alla tänkbara placeringar inom det angivna verksamhetsområdet utifrån miljöbalkens krav.

Enligt nämnda avgöranden är det inte heller möjligt att med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken överlåta åt tillsynsmyndigheten att bestämma den slutliga lokaliseringen i de fall utredningen i målet inte ger möjlighet att bedöma förutsättningar för verkens placering i hela verksamhetsområdet. Den slutliga lokaliseringen av vindkraftverken har i dessa avgöranden inte ansetts vara ett sådant villkor av mindre betydelse som kan delegeras till tillsynsmyndigheten.

Mark- och miljööverdomstolens bedömning i detta fall

Som nämnts innebär det meddelade tillståndet att bolaget ges möjlighet att fritt placera vindkraftverk inom tre olika delområden. Utformningen av respektive område har

anpassats efter förekomsten av naturvärden, nyckelbiotoper och myrar m.m. Områden med angivna värden har antingen exkluderats eller markerats som begränsningsområden där inga verk får uppföras. Utformningen av verksamhetsområdet har också anpassats utifrån de inventeringar av fågel- och djurliv som gjorts. Bl.a. har skyddsområden för tjäder och bivråk undantagits. Även med beaktande av påverkan från andra tillståndsgivna anläggningar i området får storleken på dessa skyddsområden anses tillräckliga. Beträffande kungsörn och fladdermöss saknas skäl att ifrågasätta de inventeringar som gjorts och de slutsatser som dragits beträffande förekomsten av dessa djur. Likaså bedömer Mark- och miljööverdomstolen att utredningen av buller och skuggning samt övrig miljöpåverkan och kumulativa effekter därav är tillräcklig och visar att godtagbara förhållanden kan uppnås oavsett var i verksamhetsområdet som verken placeras.

Genom utformningen av verksamhetsområdet har således tillräcklig hänsyn tagits till de naturvärden och det fågel- och djurliv som finns i området. Möjliga placeringar av vindkraftverk och de anläggningar som tillståndet omfattar är därmed starkt begränsade. Mot bakgrund av detta tillsammans med de åtaganden bolaget gjort anser Mark- och miljööverdomstolen att beslutsunderlaget är tillräckligt för att i detta fall kunna bedöma och godta alla tänkbara placeringar av vindkraftverk och övriga anläggningar inom det angivna verksamhetsområdet utifrån miljöbalkens krav. Villkoret om att anläggningsutformningen ska godkännas (villkor 3) blir därmed en kontroll inom ramen för myndighetens tillsyn över att bolaget iakttagit de villkor och övriga åtaganden som följer av tillståndet. Bestämmelsen i 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken utgör därför inget hinder.

Sammanfattningsvis bedömer Mark- och miljööverdomstolen att bolaget med hänsyn till utredningen i målet, de åtaganden bolaget har gjort och verksamhetsområdets utformning visat att tillstånd kan lämnas till uppförande och drift av vindkraftverk med fri placering inom det angivna verksamhetsområdet. A's och B's överklaganden ska därför avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Mikael Hagelroth, tekniska rådet Yvonne Eklund och tf. hovrättsassessorn Kristina Dreijer, referent.

Föredragande har varit Vilma Herlin.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2017-10-03
meddelad i
Östersund

Mål nr M 36-17

PARTER

Klagande

1. A	6. F
2. B	7. G
3. C	8. H
4. D	9. I
5. E	

Motparter

1. Länsstyrelsen i Västernorrlands län 871 86 Härnösand	2. Vitberget Vindkraft AB

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljöprövningsdelegationens, Länsstyrelsen Västernorrlands beslut 2016-11-24 i ärende nr 551-6733-14, se **bilaga 1**

SAKEN

Uppförande och drift av vindkraftverk vid Vitberget berörande Y m.fl. i Kramfors kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

Dok.Id 274956

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 708 831 28 Östersund	Storgatan 6	063-15 06 00 E-post: mmd.ostersund@dom.se www.ostersundstingsratt.domstol.se	063-15 06 90	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Vitberget Vindkraft AB (bolaget) ansökte om tillstånd för uppförande och drift av en gruppstation med maximalt 35 vindkraftverk på fastigheterna Y, Z, X, Å m.fl. i Kramfors kommun. Miljöprövningsdelegationen (MPD) i Västernorrlands län meddelade tillstånd i beslut den 24 november 2016 med villkor i enlighet med bilaga 1. Därefter har beslutet överklagats av enskilda personer till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN OCH GRUNDER

A och B har yrkat att mark- och miljödomstolen i första hand ska upphäva MPD:s beslut, alternativt att målet ska återförvisas till länsstyrelsen för fortsatt handläggning till dess att man utrett och värderat den kumulativa påverkan vindkraftparkerna i området får. I andra hand har de yrkat ändring av villkoren; kungsörnarnas buffertzonen på 2,5 km är inte tillräcklig utan ska vara större och omfatta kungsörnarnas hemområden, hänsyn ska tas till fladdermöss och deras boplatser, den kumulativa effekten från närliggande vindkraftsparker ska utredas, objektstyrd hinderbelysning ska vara ett villkor, totaltid för driftstillståndet ska vara 25 år och säkerhetsbeloppet ska sättas till 800 000 kr per vindkraftverk.

Till stöd för sin talan har de anfört bl.a. följande. Två vindkraftsparker etableras i deras direkta närhet, Vitberget och Björnlandshöjden. Konsekvenserna för människor, fåglar, andra djur och natur bör värderas och utredas innan skogen byggs sönder. Att denna utbyggnad får fortgå innan man utvärderat påverkan på djurens habitat och människors hälsa är en miljöförstörelse som bör stoppas i tid. Den kumulativa effekten bör utredas gemensamt av de berörda kommunerna då mer än 200 vindkraftverk planeras runt området Finnmarken. Det finns ca 250 fritidsfastigheter och ett 60-tal permanentboenden. Området ligger i Kramfors men gränsar till Härnösands och Sollefteås kommuner. Varje kommun ger tillstånd till vindkraftsetableringar utan hänsyn till närliggande kommuners planer. Det är inte medtaget i beräkningarna hur ljudet färdas i den berörda topografin. Ljudet färdas långt över

skogarna. Det är en unik vildmark med naturreservat och en värdefull tystnad. Området blir utan att överdriva en industrimark.

En lokal undersökning bör göras av kungsörnens aktuella boplatser och utbredning. Att föreslå en buffertzoon på 2,5 km som bolaget föreslagit måste vara en grovt förenklad, schablonmässig och hänsynslös metod. Undersökningen bör utföras av oberoende fackfolk, gärna i samarbete med Ångermanlands Ornitologiska Förening. Buffertzonen för kungsörnarnas hemområden ska utredas grundligt av oberoende sakkunniga. Fladdermössen är också skyddade, har ökat i antal i området och hänsyn ska tas till detta. De får inte fångas, dödas eller flyttas och man får inte heller förstöra deras boplatser.

Vad gäller hinderbelysning så är det ett absolut krav att objektstyrd hinderbelysning monteras på Vitbergsets torn. Blinkande lampor på vindkraftstornen är mycket störande i en annars helt mörk och ostörd miljö. Det finns tekniska möjligheter att styra belysningen så att den endast kopplas på när ett faktiskt behov finns.

Bolaget har fått ett etableringstillstånd till år 2052. Idag räknar man med att ett vindkraftverk har en ekonomisk livslängd på i bästa fall 15-20 år samt efter ombyggnation maximalt 20-25 år. Tillståndstiden för drift bör därför fastställas till 25 år. Rivningskostnaden för ett vindkraftverk är enligt motion till riksdagen (2014/15:2410) 700 000 kr. Med tanke på elföretagens vacklande ekonomi bör säkerheten ökas till 800 000 kr.

E och F har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva MPD:s beslut om tillstånd för uppförande av vindkraftsparken. Till stöd för sin talan har de anfört bl.a. följande. Deras boendemiljö och livskvalitet kommer på ett allvarligt sätt att skadas av en vindkraftspark. De har valt att bo på sin fastighet där det är nära till djur- och naturupplevelser utan störning av varken konstgjort ljus eller buller. De anser att MPD har brustit i handläggningen till skydd för skyddsvärda arter genom att inte begära en kompletterande utredning avseende förekomst om berguv i det aktuella området. Tillståndsbeslutet måste rivas upp och

en ny seriös inventering avseende berguv bör göras. Berguven är rödlistad med samma skyddsstatus som exempelvis kungsörn. Redan i samrådsfasen skrev Finnmarkens bygdeförening att berguv setts vid Mjövattnet, ca 4 km från det aktuella området. MPD har dragit slutsatsen att det inte finns häckande berguv i området på grund av en uppgift i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB:n). De har rapporterat in ett tillfälle våren 2014 i omedelbar anslutning till vindkraftparkens verksamhetsområde 3 och händelsen diariefördes hos länsstyrelsen. Även i början av maj 2015 hördes på samma plats en berguv ropa och händelsen rapporterades till länsstyrelsen.

Enligt representanter från projekt ”Berguv Nord” sattes det ut ungfåglar på flera ställen inom ett inte alltför stort avstånd av den planerade vindkraftparken, bl.a. vid Valasjön och Habborn. Även om detta skedde längre tillbaka i tiden är det sannolikt att det finns berguv kvar i området, vilket var syftet med projektet. Den inventering som har gjorts räcker inte med hänvisning till skrifter av Ecocom, Sveriges Ornitologiska förening och Naturvårdsverkets rapport Vindval 6467. Sammanfattningsvis finns det tillräckligt mycket som tyder på att det kan finnas häckande berguv i området. MPD har inte tagit hänsyn till detta och begärt in kompletteringar. Det är bolaget som ska visa att det inte finns häckande berguv i området och för det krävs en grundlig undersökning.

C, D, G, H och I (C m.fl.) har yrkat att mark- och miljödomstolen ska upphäva MPD:s beslut om tillstånd för uppförande av vindkraftparken. Till stöd för sin talan har de anfört bl.a. följande. De klagande kommer att i stor utsträckning beröras av de konsekvenser som uppstår vid den planerade utbyggnaden. Närmast berörda byar är bl.a. Västertorp och Västbyn som är belägna 1,6 km respektive 2 km från vindkraftparken. Man har därmed inte följt Boverkets rekommendationer med minst 2,5 km avstånd till berörda fastigheter.

C m.fl. begär att en utförlig inventering av fågel- och djurliv ska göras efter-som någon sådan inte redovisats före beslutsfattandet. En utförlig och fullständig

rovfågelinventering ska genomföras med en undersökning av kungsörnens utbredning och hemområden. Det finns kungsörn, fiskgjuse, ormvråk och duvhök i området i och kring Vitberget. Under sommaren 2016 har observationer av kungsörn gjorts av boende i Västansjö, Forsed och av besökare i Majaån. Kungsörnar rörde sig då i en radie av 7,5 km från häckningsplatsen. En utförlig undersökning av de fyrfota djurens rörelse ska också genomföras i området och en s.k. spårslinga ska dokumenteras.

C m.fl. begär att ljudberäkningar ska vara utförda enligt innovations-programmet för vinterklimat och för icke-kuperat område. Ytterligare oberoende forskning beträffande sambandet infraljud och hälsa bl.a. från WHO bör inväntas innan beslut tas om vindkraftparken. Det föreligger hälsorisker gällande såväl det hörbara ljudet från vindkraftverkens vingar som lågfrekvent infraljud från turbinerna. Buller från vindkraftverken innebär hälsorisker med symtom som bl.a. sömnsvårigheter, huvudvärk, depression och hjärtattacker. I avvaktan på ytterligare vetenskapliga studier bör försiktighetsprincipen och föreslaget avstånd till fastigheter beaktas med ett minsta avstånd av 2 km. För det av vindturbinerna skapade lågfrekventa och ohörbara infraljudet rekommenderas ett säkerhetsavstånd till fastigheter om 10 km.

Vitberget med omnejd har betydelse för friluftsliv och jaktliv och området är en värdefull rekreationsplats för naturintresserade närboende och turister. Riskerna med iskast medför att området kommer att vara stängt för besök vintertid. Med hänsyn till den negativa miljöpåverkan som en vindkraftpark orsakar, bl.a. vid tillverkningen av delarna till vindkraftverk, markberedning och betongkrävande fundament som uppförs ifrågasätts vindkraften som en miljövänlig och förnybar energikälla. Vindkraftsbolagens ansvar ifrågasätts liksom möjligheter till uppfyllelse av villkor och vad som händer om ansvariga bolag säljs eller går i konkurs etc. Samhällsnyttan, den ekonomiska nyttan, systemnyttan och egennyttan bör granskas innan en fortsatt utbyggnad av vindkraft vid Vitberget och andra områden genomförs.

G har för egen del utöver detta anfört bl.a. följande. Uppförande av en vindkraftparken på Vitberget har en livsavgörande roll med anledning av hennes hälsoproblem. Hon har valt att sommartid använda bostaden på Ä som återhämtningsplats och vindkraftparken kommer att skapa problem för henne, bl.a. med hänsyn till avståndet på 1,6 km till vindkraftverk nr 1. Vindkraftparken på Rammedalsberget i Bjärträ kan höras 6-7 km om vinden ligger på.

DOMSKÄL

Med stöd av 15 § andra stycket 2 lagen (1996:242) om domstolsärenden har mark- och miljödomstolen avgjort målet utan föregående skriftväxling.

Tillämpliga bestämmelser framgår av MPD:s beslut.

De närboendes begäran om kompletterande utredningar gäller i huvudsak fågelinventeringar och annat djurliv samt den hälso- och miljöpåverkan som kan uppstå på grund vindkraftparken. Vid prövningen av en tillståndspliktig verksamhet måste det när det uppstår konflikt med exempelvis fågelskyddsintresset, finnas ett underlag i en MKB som gör det möjligt att bedöma verksamhetens förenlighet med artskyddsförordningen. De krav som ställs på en MKB innehåll regleras i huvudsak i 6 kap. miljöbalken och förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar. Bolaget har redovisat utförda fågelinventeringar där det bl.a. framgår att berguv inventerats vid tre tillfällen då det, enligt bolaget, var optimala förhållanden för att höra uv. Av de utredningar som bolaget utfört bedömer MPD att förutsättningarna för att det ska finnas bon med berguv inom två kilometer från vindkraftverken som små. Avståndet till närmast identifierade häckningslokal för kungsörn överstiger tre kilometer vilket enligt MPD i detta fall ansett vara tillräckligt och att ansökan inte ska avslås av detta skäl.

Efter en genomgång av handlingarna i målet ansluter sig domstolen till MPD:s bedömning och anser att en etablering av vindkraft i aktuellt område inte medför sådan påtaglig påverkan på förekomsten av fåglar att ett förbud enligt 4 § artskydds-

förordningen är aktuellt och utgör inte ett hinder för att tillåta verksamheten. Domstolen bedömer också att den genomförda naturvärdesinventeringen ger stöd för bedömningen att inga skyddsvärda djur- eller växtarter kommer att påverkas i sådan omfattning att verksamheten inte skulle tillåtas.

De närboende har ifrågasatt tillåtligheten av vindkraftverksamheten, utifrån farhågor om störningar av buller, lågfrekvent ljud, infraljud och kumulativ påverkan med hänsyn till angränsande vindkraftparker. Domstolen konstaterar att den valda platsen inte kan anses särskilt störningskänslig samt att villkor om buller, skuggning och reflexer kan innehållas. Även den kumulativa påverkan har redovisats och villkoren kan innehållas. Innehållande av dessa villkor har i praxis bedömts som godtagbart för att förhindra att olägenheter för människors hälsa och miljön uppkommer till följd av vindkraftsverksamhet. Det som anförts genom överklagandena föranleder inte domstolen att göra någon annan bedömning. Det kan noteras att beräknade ljudnivåer från planerad vindkraftpark på Vitberget inte kommer att överstiga Naturvårdsverkets respektive Folkhälsoinstitutets gällande riktvärden för buller.

Vid en genomgång av den MKB och de kompletteringar som legat till grund för MPD:s beslut instämmer mark- och miljödomstolen i MPD:s bedömning och finner att den uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § miljöbalken. Det underlag som finns i målet ger enligt mark- och miljödomstolens bedömning en tillräcklig beskrivning av den planerade vindkraftparkens samlade miljöpåverkan. Det har inte förekommit formella eller materiella brister i ansökan eller MKB:n som utgör grund för att upphäva MPD:s tillståndsbeslut. MKB:n har den omfattning som krävs för att göra en bedömning av ansökan som avser tillstånd för uppförande av en vindkraftpark på Vitberget enligt den s.k. boxmodellen. Domstolen finner i likhet med MPD att verksamheten är tillätlig. De klagandes yrkanden om att upphäva det beviljade tillståndet och yrkanden om återförvisning eller kompletterande utredningar ska därför avslås.

Mark- och miljödomstolen övergår därmed till att ta ställning till A och B yrkanden om villkorsändringar i det av MPD meddelade tillståndet. MPD har bedömt att det är rimligt att tillstånd för verksamheten kan lämnas för 35 år mot bakgrund av bolagets yrkande, uppgifter om vind-kraftverkens tekniska livslängd samt tid för återställning. Domstolen instämmer i den bedömningen. Mot bakgrund av gällande rätt och möjligheterna till vilken hinderbelysning som får användas har MPD fastställt villkor för hinderbelysning. Domstolen gör inte någon annan bedömning än MPD i den delen. Domstolen gör inte heller någon annan bedömning vad gäller den ekonomiska säkerheten som MPD beslutat.

Vid en bedömning enligt 2 kap. 6 § miljöbalken får den föreslagna platsen anses vara lämplig för att verksamheten ska kunna bedrivas utan alltför stor negativ påverkan på människors hälsa och miljön. Verksamheten bedöms vara förenlig med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap. miljöbalken.

Sammantaget instämmer mark- och miljödomstolen i MPD:s bedömning att verksamheten – med de begränsningar och med de villkor om skyddsåtgärder och försiktighetsmått som framgår av MPD:s beslut och som bolaget i övrigt åtagit sig – kan tillåtas. Vad som framförts i mark- och miljödomstolen utgör inte skäl att ändra MPD:s beslut. Överklagandena ska därför avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 24 oktober 2017. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Karin Johnsson Ryd

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Johnsson Ryd, ordförande, och tekniska rådet Lars Edlund samt de särskilda ledamöterna Bengt Marsh och Sven-Olof Gustafsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Britt Inger Johansson.